

ATZINUMI

EIROPAS DATU AIZSARDZĪBAS UZRAUDZĪTĀJS

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja atzinums par Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei “ES pretterorisma politika: galvenie sasniegumi un nākotnes uzdevumi”

(2011/C 56/02)

EIROPAS DATU AIZSARDZĪBAS UZRAUDZĪTĀJS,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 16. pantu,

ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un jo īpaši tās 7. un 8. pantu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti ⁽²⁾, un jo īpaši tās 41. pantu,

IR PIEŅĒMIS ŠO ATZINUMU

I. IEVADS

1. 2010. gada 20. jūlijā Komisija pieņēma paziņojumu ar nosaukumu “ES pretterorisma politika: galvenie sasniegumi un nākotnes uzdevumi” ⁽³⁾. Šī ziņojuma mērķis ir minēt “pašreizējās ES Pretterorisma stratēģijas politiskā novērtējuma galvenos elementus”, un tas veido arī Iekšējās drošības stratēģijas elementu ⁽⁴⁾. Tajā ir novērtēti līdzšinējie panākumi un iezīmēti ES pretterorisma politikas nākotnes uzdevumi un virzieni.

⁽¹⁾ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

⁽²⁾ OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.

⁽³⁾ COM(2010) 386 galīgā redakcija

⁽⁴⁾ Skatīt paziņojuma 2. lappusi.

2. Daudzas šajā paziņojumā norādītās iniciatīvas jau ir tikušas aplūkotas konkrētos EDAU atzinumos vai komentāros. Tomēr šajā paziņojumā ir izklāstīta plaša politikas perspektīva un ilgtermiņa vadlīnijas, kas pamato īpaša EDAU atzinuma nepieciešamību.

3. Tādējādi, šī atzinuma mērķis ir veicināt pamatīgāku politikas izvēli jomā, kurā personas informācijas izmantošana ir vienlaicīgi gan būtiski svarīga, gan arī plaša un īpaši jutīga.

4. Šajā atzinumā netiek sniegti komentāri par jaunāko Komisijas paziņojumu šajā jomā “ES iekšējās drošības stratēģija darbībā: pieci soļi virzienā uz drošāku Eiropu”, kurš tika pieņemts 2010. gada 22. novembrī ⁽⁵⁾. Šis paziņojums tiks analizēts EDAU atsevišķā atzinumā, kurā tiks vēlreiz aplūkots arī nepieciešamība izveidot skaidras saiknes starp dažādiem dokumentiem.

5. Šajā atzinumā EDAU analizē dažādus paziņojuma elementus un sniedz konsultācijas un ieteikumus, lai nodrošinātu pamattiesības uz personas datu aizsardzību saistībā ar ES terorisma apkarošanas politiku, jo īpaši risinot nākotnes uzdevumus un izstrādājot jaunas politikas ievirzes.

II. PAZIŅOJUMA UN ATTIECĪGO DATU AIZSARDZĪBAS JAUTĀJUMU ANALĪZE

6. Balstoties uz 2005. gada ES pretterorisma stratēģijas struktūru ⁽⁶⁾, paziņojumā vispirms tiek analizēti ES pretterorisma struktūras četri darbības virzieni: novēršana, aizsardzība, vajāšana un reaģēšana. Īpaša nodaļa ir veltīta dažiem horizontāliem jautājumiem, proti, pamattiesību ievērošanai, starptautiskajai sadarbībai un finansējumam.

⁽⁵⁾ COM(2010) 673 galīgā redakcija

⁽⁶⁾ 2005. gada 30. novembra dok. 14469/4/05.

- 1. Novēršana, aizsardzība, vajāšana un reaģēšana un nepieciešamība iestrādāt datu aizsardzības principus**
7. Novēršana ietver plašu pasākumu skaitu, sākot no radikālizācijas un vervēšanas novēršanas un līdz pat jautājuma par to, kā teroristi izmanto internetu, risināšanai. Šajā sakarā paziņojumā kā viens no galvenajiem sasniegumiem ir minēts Padomes pamatlēmums par terorisma apkarošanu, kurš pieņemts 2002. gadā ⁽¹⁾ un grozīts 2008. gadā ⁽²⁾.
8. Cilvēku un infrastruktūras aizsardzība ir arī ļoti plašs jautājums, kas ietver iniciatīvas par robežu drošību, transporta drošību, eksplozīvo prekursoru kontroli, svarīgāko infrastruktūras objektu aizsardzību un piegādes ķēdes nostiprināšanu.
9. Vajāšana ietver informācijas vākšanu, policijas un tiesu iestāžu sadarbību un cīņu ar teroristu darbībām un finansēšanu. Turpmākie uzdevumi šajā sektorā ir ES PDR sistēmas izveide ⁽³⁾, LESD 75. panta izmantošana, lai radītu sistēmu līdzekļu iesaldēšanai, kā arī pierādījumu iegūšanas krimināllietās savstarpēja atzišana.
10. Reaģēšana saistās ar spējām tikt galā ar teroristu uzbrukuma sekām un ietver palīdzību terorisma upuriem.
11. Visas šīs jomas ir lielā mērā saistītas ar iniciatīvām, attiecībā uz kurām EDAU jau ir paudis savu viedokli: Stokholmas programma, ierobežojošie pasākumi un aktīvu iesaldēšana, datu saglabāšana, drošības skeneri, ieroču prekursori, biometrija, Prīmes lēmums, pasažieru datu reģistrs, TFTF līgums, Šengenas informācijas sistēma, Vizu informācijas sistēma, integrēta robežu pārvaldība, ES Informācijas pārvaldības stratēģija un pārrobežu apmaiņa ar pierādījumiem.
12. Novēršanas un aizsardzības jomas ir visjutīgākās jomas, no datu aizsardzības perspektīvas raugoties, vairāku iemeslu dēļ.
13. Pirmkārt, šīs jomas pēc definīcijas balstās uz potenciālo risku novērtēšanu, kas vairumā gadījumu izraisa plašu un "preventīvu" milzīgu daudzuma aizdomās neturētu pilsoņu personiskās informāciju apstrādi (kā, piemēram, interneta pārbaudes, e-robežas un drošības skeneri).
14. Otrkārt, paziņojumā ir paredzēts paplašināt partnerattiecības starp tiesībaizsardzības iestādēm un privātiem uzņēmumiem (piemēram, interneta pakalpojumu sniedzējiem, finanšu iestādēm un transporta uzņēmumiem), lai apmainītos ar atbilstošu informāciju un dažkārt "delegētu" tiem noteiktu daļu no tiesībaizsardzības uzdevumiem. Tas ietver personas datu, kurus privātie uzņēmumi savākuši komerciāliem mērķiem, pastiprinātu izmantošanu no valsts iestāžu puses tiesībaizsardzības nolūkos.
15. Daudzas no šīm iniciatīvām tika pieņemtas, bieži vien ātri reaģējot uz terora aktiem un neveicot padziļinātu pārbaudi par iespējamo dublēšanu vai pārklāšanos ar jau spēkā esošajiem pasākumiem. Dažos gadījumos pat dažus gadus pēc pasākumu stāšanās spēkā vēl nav noteikts, cik lielā mērā ielaušanās iedzīvotāju privātajā dzīvē, kas ir izrietējusi no šiem pasākumiem, visos gadījumos patiešām ir bijusi nepieciešama.
16. Turklāt "preventīvā" personas datu izmantošana, visticamāk, radītu diskrimināciju. Preventīvā informācijas analīze radītu personas datu vākšanu un apstrādi par plašām personu kategorijām (piemēram, visiem pasažieriem, visiem interneta lietotājiem), neatkarīgi no tā, vai pret tiem ir kādas īpašas aizdomas vai nē. Šo datu analīze – it īpaši, ja tā tiek izmantota kopā ar datizraces metodēm - var novest pie tā, ka nevainīgi cilvēki tiek raksturoti kā aizdomās turamie vienīgi tā iemesla dēļ, ka kāda to iezīme (vecums, dzimums, reliģija, u. c.) un/vai uzvedības maniere (piemēram, ceļojumā, izmantojot internetu, u. c.) ir tāda pati, kā tiem cilvēkiem, kas saistīti ar terorismu vai turēti aizdomās par saistību ar terorismu. Tāpēc it īpaši šajā kontekstā, nelikumīga vai nepareiza personas informācijas (reizēm jutīgas) izmantošana kopā ar plašām tiesībaizsardzības iestāžu tiesībām piemērot piespiedu līdzekļus, var radīt noteiktu personu un/vai cilvēku grupu diskrimināciju un stigmatizāciju.
17. Šajā sakarā, augsta datu aizsardzības līmeņa nodrošināšana ir arī līdzeklis, kurš palīdz cīņā ar rasismu, ksenofobiju un diskrimināciju, kas saskaņā ar paziņojumu "var palīdzēt novērst radikālizāciju un teroristu vervēšanu".
- 2. Konsekventa pieeja, kas balstās uz nepieciešamības principu**
18. Svarīga vispārīgā piezīme attiecas uz nepieciešamību nodrošināt konsekveni un skaidras attiecības starp visiem paziņojumiem un iniciatīvām iekšlietu jomā, un jo īpaši iekšējās drošības jomā. Piemēram, lai arī ES pretterorisma stratēģija ir cieši saistīta ar Informācijas pārvaldības stratēģiju, stratēģiju attiecībā uz Pamattiesību hartu un Eiropas informācijas

⁽¹⁾ 2002/475/JHA, (OV L 164, 22.6.2002., 3. lpp.).

⁽²⁾ 2008/919/JHA, (OV L 330, 9.12.2008., 21. lpp.).

⁽³⁾ Kā paziņots arī Komisijas Stokholmas programmas īstenošanas rīcības plānā, 2010. gada 20. aprīlī COM(2010) 171 galīgā redakcijā.

- apmaiņas modeli, attiecības starp visiem šiem dokumentiem nav skaidri un visaptveroši noteiktas. Tas kļuva vēl acīmredzamāks, 2010. gada 22. novembrī pieņemot "ES iekšējās drošības stratēģiju darbībā: pieci soļi virzienā uz drošāku Eiropu" ⁽¹⁾.
19. EDAU tādēļ iesaka ES institūcijām nodrošināt, lai politika un pasākumi iekšlietu un iekšējās drošības jomā būtu izstrādāti un īstenoti tādā veidā, kas nodrošinās saskaņotu pieeju un skaidru saikni starp tiem, nodrošinot atbilstošu un pozitīvu sinerģiju un izvairoties no darba un centienu dublēšanās.
20. EDAU turklāt iesaka rūpīgi apsvērt katra šajā jomā iesniegta priekšlikuma nepieciešamību. Tas jā dara, gan ņemot vērā pārklāšanos ar jau esošajiem instrumentiem, gan arī personas datu vākšanā un apmaiņā aprobežojoties tikai ar to, kas ir patiešām nepieciešams konkrētajiem nolūkiem.
21. Piemēram, attiecībā uz teroristu finansējuma izsekošanas programmas (*TFTP II*) nolīgumu ar ASV, EDAU apšaubīja to, kādā mērā nolīgums bija patiešām nepieciešams, lai iegūtu rezultātus, kurus bija iespējams iegūt, izmantojot privātumu mazākā mērā aizskarošus instrumentus, piemēram, tos, kuri jau ir noteikti ar spēkā esošo ES un starptautisko regulējumu ⁽²⁾. Šajā pašā atzinumā EDAU apšaubīja nepieciešamību nosūtīt personas datus nešķīrotā veidā, un nevis kādā mērķtiecīgākā veidā.
22. Paziņojumā kā viens no uzdevumiem ir minēts "nodrošināt, lai šie instrumenti atbilstu patiesajām (tiesībsargāšanas) vajadzībām, vienlaicīgi pilnībā ievērojot cilvēku tiesības uz privāto dzīvi un datu aizsardzības noteikumus". EDAU pauž gandarījumu par šo skaidro atzinumu un aicina ES iestādes rūpīgi izvērtēt, cik lielā mērā tiesību akti jau ir ieviesti, kā arī cik lielā mērā paredzētie tiesību akti aptver patiesās tiesībsargāšanas vajadzības, vienlaikus izvairoties no pasākumu dublēšanās vai nevajadzīgiem privātās dzīves ierobežojumiem. No šī viedokļa raugoties, esošajiem instrumentiem ar periodisku pārbaudi palīdzību ir jā pierāda, ka tie veido efektīvus līdzekļus cīņā pret terorismu.
23. EDAU daudzos atzinumos un komentāros ir atbalstījis nepieciešamību pirms jaunu instrumentu ierosināšanas informācijas apmaiņas jomā novērtēt visus jau esošos tiesību aktus, īpaši uzsverot to nesenajā atzinumā par tematu "Pārskats par informācijas pārvaldību brīvības, drošības un tiesiskuma telpā" ⁽³⁾. Patiešām, spēkā esošo pasākumu izvērtēšanai, vienlaikus ņemot vērā paredzēto jauno pasākumu ietekmi uz privāto dzīvi, ir izšķiroša nozīme, un tā piešķir svarīgu lomu Eiropas Savienības rīcībai šajā jomā, atbilstīgi Stokholmas programā noteiktajai pieejai.
24. Sakarā ar pārklāšanos un nepietiekamo efektivitāti būtu jāveic pielāgojumi politikas izvēlē vai pat jākonsolidē esošās datu vākšanas un apstrādes sistēmas vai jāatsakās no tām.
25. EDAU iesaka pievērst īpašu uzmanību tiem priekšlikumiem, kuru rezultātā tiek veikta visu pilsoņu un nevis tikai aizdomās turēto vispārējo personas datu vākšana. Īpaša uzmanība un pamatojums jānodrošina arī tajos gadījumos, kad paredzētais personas datu apstrādes mērķis atšķiras no datu savākšanas sākotnējā mērķa, piemēram, attiecībā uz piekļuvi tiesībsardzības nolūkos personas datiem, ko uzglabā *Eurodac* sistēmā.
26. Paziņojumā arī uzsvērts, ka viens no nākotnes uzdevumiem būs nodrošināt efektīvu pētniecības politiku drošības jomā, kas veicinātu augsta drošības līmeņa sasniegšanu. EDAU atbalsta paziņojumā pausto apgalvojumu, ka efektīva pētniecība drošības jomā stiprinās saites starp dažādām iesaistītajām personām. No šī viedokļa ir ļoti svarīgi, ka datu aizsardzības zināšanu izmantošana drošības pētniecībā tiek uzsākta ļoti agrīnā posmā, lai rastu politiskus risinājumus un nodrošinātu, ka jaunajās, uz drošību orientētajās tehnoloģijās privātās dzīves aizsardzība tiek iegulta pēc iespējas plašāk, saskaņā ar „integrētas privātās dzīves aizsardzības” principu.

3. Attiecībā par ierobežojošu (aktīvu iesaldēšanas) pasākumu izmantošanu

27. Attiecībā par ierobežojošu (aktīvu iesaldēšanas) pasākumu izmantošanu pret konkrētām valstīm un aizdomās turētajiem teroristiem, Kapienu Tiesas tiesu prakse ir atkārtoti un pastāvīgi apstiprinājusi, ka pamattiesību ievērošanai cīņā pret terorismu ir ļoti svarīga nozīme, lai nodrošinātu gan pilsoņu tiesību ievērošanu, gan arī veikto pasākumu likumību.
28. EDAU jau ir sniedzis atzinumus un komentārus šajā jomā ⁽⁴⁾, no vienas puses, uzsverot procedūrās veiktos uzlabojumus, bet, no otras puses, pieprasot papildu uzlabojumus, jo īpaši attiecībā uz tiesībām uz informāciju un

⁽¹⁾ Skatīt šī atzinuma 4. punktu.

⁽²⁾ EDAU 2010. gada 22. jūnija atzinums.

⁽³⁾ EDAU 2010. gada 30. septembra atzinums.

⁽⁴⁾ 2009. gada 28. jūlija atzinums par Padomes regulas priekšlikumu, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 881/2002, ar kuru paredz īpašus ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret konkrētām personām un organizācijām, kas saistītas ar Osamu Bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu un *Taliban*, (OV C 276, 17.11.2009, 1. lpp.) 2009. gada 16. decembra atzinums par dažādiem tiesību aktu priekšlikumiem, ar kuriem paredz īpašus ierobežojošus pasākumus attiecībā pret Somāliju, Zimbabvi, Korejas Demokrātisko Republiku un Gvineju, (OV C 73, 23.3.2010, 1. lpp.). Skatīt arī EDAU 2010. gada 20. jūlija vēstuli par trim tiesību aktu priekšlikumiem par dažiem ierobežojošiem pasākumiem, proti, attiecībā uz Miloševića kungu un ar viņu saistītām personām, par atbalstu Starptautiskā tribunāla bijušajai Dienvidslāvijai mandātam, un attiecībā uz Eritreju. Visi EDAU atzinumi un komentāri pieejami EDAU tīmekļa vietnē <http://www.edps.europa.eu>

- piekļuvi personas datiem, skaidru šo tiesību ierobežojumu definīciju un efektīvas tiesas aizsardzības līdzekļu un neatkarīgas uzraudzības pieejamību.
29. Nepieciešamību pēc turpmākiem procedūras un sarakstā iekļautajām personām pieejamo garantiju uzlabojumiem ir nesen apstiprinājusi Vispārējā tiesa tā sauktajā "Kadi II" lietā⁽¹⁾. Jo īpaši tiesa uzsvēra, ka ir nepieciešams sarakstā iekļautās personas sīki informēt par iemesliem, kuru dēļ tās ir iekļautas sarakstā. Tas ļoti lielā mērā līdzinās datu aizsardzības likumā norādītajām katras personas tiesībām piekļūt saviem personas datiem un tos labot, jo īpaši ja tie ir nepareizi vai ir novecojuši. Šīs tiesības, kuras ir skaidri norādītas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 8. pantā, ir datu aizsardzības pamatelements, un tās var tikt pakļautas ierobežojumiem vienīgi tiktāl, cik šie ierobežojumi ir nepieciešami, paredzami un likumā noteikti.
30. Šajā sakarā EDAU piekrīt paziņojumā teiktajam, ka viens no nākotnes uzdevumiem pretterorisma politikas jomā ir LESD 75. panta piemērošana. Šis jaunais juridiskais pamats, kas ieviests ar Lisabonas līgumu, jo īpaši ļauj ieviest aktīvu iesaldēšanas pasākumus pret fiziskām vai juridiskām personām. EDAU iesaka izmantot šo juridisko pamatu arī tādas aktīvu iesaldēšanas sistēmas izveidei, kas pilnībā atbilstu pamattiesībām. EDAU spēj sniegt turpmāku ieguldījumu attiecīgo tiesību aktu un procedūru izstrādāšanā un sagaida, ka ar to tiks veikta pienācīga un savlaicīga apspriešanās, kad Komisija saskaņā ar tās 2011. gada darba programmu izstrādās īpašus noteikumus šajā jomā⁽²⁾.
31. Plašākā perspektīvā ir nepieciešams izveidot datu aizsardzības sistēmu, ko piemērotu arī attiecībā uz kopējo ārpolitiku un drošības politiku. Patiešām, LESD 16. pants veido juridisko pamatu datu aizsardzības noteikumu izveidei arī kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā. Atšķirīgo juridisko pamatu un procedūru, kas noteikta LES 39. pantā, piemēro tikai tad, ja personas datus šajā jomā apstrādā dalībvalstis. Tomēr, lai gan Lisabonas līgums pieprasa šādus datu aizsardzības noteikumus un nodrošina instrumentus to izveidei, nesenojā paziņojumā par "Visaptverošu pieeju personas datu aizsardzībai Eiropas Savienībā"⁽³⁾ nav paredzētas nekādas iniciatīvas. Ņemot vērā minēto, EDAU mudina Komisiju iesniegt priekšlikumu, lai izveidotu datu aizsardzības sistēmu Kopējās ārpolitikas un drošības politikas telpā.
4. **Pamattiesību ievērošana un starptautiskā sadarbība**
32. Šajā nodaļā, kas veltīta pamattiesību ievērošanai, ir uzsvērts, ka ES ir jārada priekšzīme un ES Pamattiesību hartai jākalpo par visu ES politiku kompasu. EDAU pauž gandarījumu par šo pieeju.
33. EDAU atbalsta arī paziņojumu, ka pamattiesību ievērošana nav tikai juridiska prasība, bet arī galvenais nosacījums, lai veicinātu valstu iestāžu un plašas sabiedrības savstarpējo uzticēšanos.
34. Ņemot vērā minēto, EDAU iesaka visaptverošu pieeju un konkrētu darbību, lai īstenotu iecerēto un arī kā līdzekli, lai efektīvi īstenotu ES Pamattiesību hartu⁽⁴⁾.
35. Privātuma ietekmes novērtējumi (PIN) un savlaicīgas apspriedes ar kompetentām datu aizsardzības iestādēm būtu jānodrošina visām iniciatīvām, kam ir ietekme uz personas datu aizsardzību, neatkarīgi no to iniciatora un teritorijas, kurā tās tiek ierosinātas.
36. Paziņojuma nodaļā par starptautisko sadarbību ir uzsvērtā nepieciešamība izveidot "vajadzīgo tiesisko un politisko satvaru aktīvākai sadarbībai ar ES ārējiem partneriem terorisma apkarošanas jomā".
37. Šajā sakarā EDAU atgādina par nepieciešamību nodrošināt pietiekamus aizsardzības pasākumus personas datu apmaiņas gadījumos ar trešajām valstīm un starptautiskām organizācijām, lai nodrošinātu pilsoņu datu aizsardzības tiesību pienācīgu ievērošanu arī saistībā ar starptautisko sadarbību.
38. Tas attiecas arī uz datu aizsardzības veicināšanu sadarbības pasākumos ar trešajām valstīm un starptautiskām organizācijām tādā veidā, lai nodrošinātu ES standartu ievērošanu. Tas atbilst arī Komisijas nodomam izveidot augstus juridiskus un tehniskus datu aizsardzības standartus trešajās valstīs un starptautiskā līmenī, kā arī sekmēt sadarbību ar trešajām valstīm⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ 2010. gada 30. septembra spriedums lietā T-85/09 *Kadi pret Komisiju*, jo īpaši skatīt 157., 177. punktu.

⁽²⁾ Komisijas darba programmas 2011. gadam (COM(2010) 623, 2010. gada 27. oktobra) II pielikumā (Iespējamo apsvērto iniciatīvu indikatīvs saraksts) ir norādīta "Regula, ar ko izveido procedūru tādu personu līdzekļu iesaldēšanai, kuras tiek turētas aizdomās par teroristisku darbību ES iekšienē".

⁽³⁾ 2010. gada 4. novembra Komisijas paziņojums (2010) 609.

⁽⁴⁾ Skatīt 2010. gada 19. oktobra Komisijas paziņojumu (2010) 573 par stratēģiju Pamattiesību hartas efektīvai īstenošanai Eiropas Savienībā.

⁽⁵⁾ Skatīt Paziņojumu (2010) 609 "Visaptveroša pieeja personas datu aizsardzībai Eiropas Savienībā", 16.–17. lpp.

39. Skaidras iespējas Eiropas Savienības rīcībai šajā jomā nodrošina (aktīvu iesaldēšanas) ierobežojošie pasākumi, pie kam sadarbība ar trešajām valstīm un Apvienoto Nāciju Organizāciju nevajadzētu mazināt augsto pamattiesību aizsardzības līmeni, ko nodrošina ES tiesību sistēma.

III. SLĒDZIENI

40. EDAU pauž gandarījumu par uzmanību, kas paziņojumā veltīta pamattiesībām un datu aizsardzībai, un iesaka konkrētus turpmākus uzlabojumus pretterorisma politikas jomā.

41. EDAU iesaka atbalstīt ar konkrētām iniciatīvām pamattiesību ievērošanu šajā jomā, un jo īpaši tiesību uz personas datu aizsardzību ievērošanu, kas ir nepieciešams faktors, lai veicinātu juridisko noteiktību, uzticību un sadarbību cīņā pret terorismu, kā arī nepieciešams juridisks nosacījums attīstībai paredzēto sistēmu attīstībai.

42. EDAU arī atbalsta pieeju, ka šajā jomā būtu jādod priekšroka sistemātiskai politikas veidošanai un nevis uz negatīviem balstītas politikas veidošanai, it īpaši, ja negatīvi izraisa jaunu datu glabāšanas, savākšanas un apmaiņas sistēmu izveidi bez pašreizējo alternatīvu pienācīga novērtējuma.

43. Šajā sakarā EDAU iesaka ES institūcijām nodrošināt, lai politikas un pasākumi iekšlietu un iekšējās drošības jomā tiktu izstrādāti un īstenoti tādā veidā, kas nodrošina saskaņotu pieeju un skaidru saikni starp tiem, nodrošinot atbilstošu un labvēlīgu sinerģiju un izvairoties no divkārša darba un centieniem.

44. Ņemot vērā minēto, EDAU iesaka ES likumdevējam pastiprināt datu aizsardzības nozīmi, uzņemoties konkrētu rīcību (un termiņus), piemēram:

- novērtējot spēkā esošo pasākumu efektivitāti, vienlaikus ņemt vērā, ka to ietekmei uz privāto dzīvi ir izšķiroša nozīme un ka tiem vajadzētu spēlēt svarīgu lomu Eiropas Savienības rīcībā šajā jomā,

— paredzot jaunus pasākumus, ņemt vērā iespējamās pārklāšanās ar jau esošajiem instrumentiem, ņemt vērā to efektivitāti un personas datu vākšanā un apmaiņā aprobežoties ar tiem datiem, kas ir patiešām nepieciešami paredzētajiem nolūkiem,

— ierosināt izveidot datu aizsardzības regulējumu, kas būtu piemērojams arī kopējai ārpolitikai un drošības politikai,

— ierosināt visaptverošu un globālu pieeju, lai ierobežojošo pasākumu (aktīvu iesaldēšanas) jomā nodrošinātu gan tiesībaizsardzības institūciju darbības efektivitāti, gan arī pamattiesību ievērošanu, pamatojoties uz LESD 75. pantu,

— apspriežot pasākumus šajā jomā, galveno uzmanību pievērst datu aizsardzībai, piemēram, nodrošinot privātuma un datu aizsardzības ietekmes novērtējumu veikšanu un savlaicīgu apspriešanos ar kompetentām datu aizsardzības iestādēm gadījumos, kad tiek ierosināti attiecīgi priekšlikumi šajā jomā,

— nodrošināt, lai datu aizsardzības zināšanu izmantošana drošības pētniecībā tiktu uzsākta ļoti agrīnā posmā, lai rastu politiskus risinājumus un nodrošinātu, ka jaunajās, uz drošību orientētajās tehnoloģijās privātās dzīves aizsardzība tiek iekļauta pēc iespējas plašāk,

— nodrošināt pietiekamus aizsardzības pasākumus personas datu apstrādes laikā starptautiskās sadarbības ietvaros, vienlaicīgi sekmējot datu aizsardzības principu attīstību un īstenošanu trešajās valstīs un starptautiskās organizācijās.

Briselē, 2010. gada 24. novembrī

Eiropas datu aizsardzības uzraudzītājs
Peter HUSTINX